

Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2016-05-11
Reviderad
2016-05-23LS 2016-0257
LS 2016-0473
LS 2016-0525
LS 2016-0526
LS 2016-0527
LS 2016-0528
LS 2016-0541
LS 2016-0550
LS 2016-0551
LS 2016-0556
LS 2016-0372
LS 2016-0559
LS 2016-0560

Landstingsstyrelsen

**Mål och budget för år 2017 och plan för åren
2018–2020 samt investeringsbudget för år 2017 och
inriktningsnivåer för planåren 2018–2021**

Föredragande landstingsråd: Torbjörn Rosdahl

Ärendebeskrivning

Mål och budget för år 2017 och plan för åren
2018–2020 samt investeringsbudget för år 2017 och inriktningsnivåer för
planåren 2018–2021.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen föreslå
landstingsfullmäktige besluta

- 1 *att fastställa landstingsstyrelsens förslag till mål och budget för
Stockholms läns landsting för år 2017 samt flerårsberäkningar för åren
2018–2020*
- 2 *att fastställa landstingsstyrelsens förslag till resultatbudget,
balansbudget och finansieringsbudget för år 2017 och planer för åren
2018–2020*
- 3 *att fastställa landstingsstyrelsens förslag till investeringsbudget för år
2017 inklusive plan för år 2018-2021*
- 4 *att fastställa skattesatsen för Stockholms läns landsting för år 2017 till
12,08 kronor per skattekrona*
- 5 *att fastställa landstingsbidrag och resultat- och avkastningskrav för
respektive nämnd/styrelse och bolag*
- 6 *att fastställa landstingsstyrelsens förslag till taxor och avgifter för år
2017*

- 7 *att godkänna förslag till tidplan för budgetprocess 2018 samt tillhörande direktiv*
- 8 *att uppdra åt nämnder, styrelser och bolagsstyrelser att till landstingsstyrelsen avlämna månadsrapporter, prognoser, tertialrapport, delårsrapport, årsbokslut, medarbetarrapporter, miljörapporter, årsredovisning och övriga erforderliga underlag till landstingets koncernbokslut och övrig uppföljning i enlighet med de anvisningar som landstingsdirektören utfärdar på landstingsstyrelsens uppdrag*
- 9 *att bemyndiga landstingsstyrelsen att göra justeringar av teknisk art avseende denna budget*
- 10 *att åberopa synnerliga skäl för att upprätta en budget där intäkterna inte överstiger kostnaderna för år 2017 och planer för åren 2018-2020 med hänsyn till de omställningskostnader som planeras inom ramen för framtidens hälso- och sjukvård*
- 11 *att uppdra åt nämnder, styrelser och bolagsstyrelser att utforma sina respektive slutliga budgetar i enlighet med vad budget 2017 medger*
- 12 *att uppdra åt nämnder, styrelser och bolagsstyrelser att senast den 27 oktober 2016 överlämna behandlad slutlig budget till landstingsstyrelsen i enlighet med de anvisningar som landstingsdirektören utfärdar på landstingsstyrelsens uppdrag*
- 13 *att uppdra åt landstingsstyrelsen att anmäla slutlig budget 2017 till landstingsfullmäktige vid fullmäktigesammanträdet den 13 december 2016*
- 14 *att partistöd ska betalas ut enligt reglemente för partistöd för tiden 15 oktober 2016 till och med 14 oktober 2017*
- 15 *att uppdra åt landstingsstyrelsen att fortsätta arbetet med att utveckla landstingets styr- och ledningssystem med inriktning på styrande dokument, målstyrning och övergripande styrmodell*
- 16 *att fastställa indikatorer för att mäta landstingets mål*
- 17 *att uppdra åt landstingsstyrelsen att utreda möjligheten till samlokalisering av landstingets centrala förvaltningar*
- 18 *att uppdra åt landstingsstyrelsen att fortsätta förberedelsearbetet inför en eventuell regionbildning*

SKRIVELSE
2016-05-23

LS 2016-0257

- 19 *att godkänna föreslagna ändringar i specifika ägardirektiv för Ambulanssjukvården i Storstockholm AB (LS 2016-0473)*
- 20 *att uppdra åt landstingets ombud på Ambulanssjukvården i Storstockholm AB:s bolagsstämma att rösta för föreslagna ändringarna i specifika ägardirektiv för Ambulanssjukvården i Storstockholm AB (LS 2016-0473)*
- 21 *att godkänna inriktningen av förändringar som redovisas i den övergripande genomförandeplanen för framtidens hälso- och sjukvård*
- 22 *att godkänna inriktningen av slutenvården enligt vårdutbudskartan*
- 23 *att uppdra åt landstingsstyrelsen att stärka uppföljningen av akutsjukhusen under perioden av omställning*
- 24 *att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att fortsätta utveckla vårdval så att vårdval ska finnas där det är lämpligt*
- 25 *att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att se över regelverken för befintliga och tillkommande vårdval för att säkerställa att regelverken säkrar en hållbar kostnadsutveckling och vård efter behov*
- 26 *att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att ta fram en långsiktig plan för förlossningsvården*
- 27 *att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att inom ramen för befintliga vårdformer tillgodose det vårdbehov som tidigare avsågs tillgodoses inom ramen för en ny vårdform, stödjande vård*
- 28 *att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att säkerställa att samtliga hälso- och sjukvårdsleverantörer inkommer med underlag för prognostisering av framtida kompetensbehov*
- 29 *att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att säkerställa att såväl landstingsdrivna som landstingsfinansierade vårdgivare ansluter sig till den gemensamma tjänsten Journalen och inför e-frikort som standardrutin under 2017*
- 30 *att uppdra åt landstingsstyrelsen att skapa en sammanhållen innovationsverksamhet inom landstinget*
- 31 *att uppdra åt landstingsstyrelsen att konsolidera, avveckla och arkivera IT-stöd som är dubblerade eller inte används*

- 32 *att uppdra* åt landstingsstyrelsen att förbättra möjligheten att inom sjukvården använda säkra digitala brevlådor vid kommunikation med patienter och därmed minska antalet brevutskick
- 33 *att uppdra* åt landstingsstyrelsen att ta fram en reviderad finansieringsmodell för landstingets IT-investeringar
- 34 *att uppdra* åt landstingsstyrelsen att göra en översyn av landstingets IT-organisation
- 35 *att uppdra* åt landstingsstyrelsen att förtydliga landstingsarkivets uppdrag, styrning och arbetssätt samt se över den organisatoriska placeringen
- 36 *att uppdra* åt landstingsstyrelsen att i samverkan med Sveriges Kommuner och Landsting se över förutsättningarna och möjligheterna för att ansvaret för specialistutbildningen av sjuksköterskor ska övergå från staten till landsting och regioner
- 37 *att uppdra* åt styrelserna för Karolinska Universitetssjukhuset, Danderyds sjukhus AB, Södersjukhuset AB, Södertälje sjukhus AB, S:t Eriks Ögonsjukhus samt Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje att schemalägga läkarna inom dygnet runt verksamheterna mellan klockan 07.00–21.00 i enlighet med gällande centralt kollektivavtal
- 38 *att ändra* kategoritillhörighet från strategisk fastighet till marknadsfastighet för fastigheterna Glaven 6, 8 och 12, Tegelbruket 4 i Stockholms stad, Riset 11 i Stockholms stad, Husby 3:35 i Österåker samt Sabbatsberg 16 i Stockholms stad
- 39 *att uppdra* åt landstingsstyrelsen att inleda försäljning av fastigheterna Glaven 6, 8 och 12 i Stockholm, Tegelbruket 4 i Stockholm, Riset 11 i Stockholm, Provröret 16 i Stockholm, Ingulv 1 i Stockholm Söderbymalm 3:241 i Haninge, Borrväningen 9 i Stockholm samt Husby 3:35 i Österåker
- 40 *att uppdra* åt landstingsstyrelsen att stycka av del av fastigheten Sabbatsberg 16 för att möjliggöra försäljning av fastigheten
- 41 *att uppdra* åt landstingsstyrelsen att analysera och föreslå inriktning för den kommande försäljningsprocessen för del av fastigheten Asplunden

- 42 *att* ändra kategoritillhörighet från strategisk fastighet till marknadsfastighet för fastigheterna Haga 4:17, del av Haga 4:18 och Haga 3:18 i Solna stad
- 43 *att* uppdra åt landstingsstyrelsen att analysera och föreslå inriktning för den kommande försäljningsprocessen för området Norra Hagastaden
- 44 *att* uppdra åt landstingsstyrelsen att försälja fastigheterna Haga 4:17, del av Haga 4:18 och Haga 3:18 i Solna till marknadsmässiga villkor
- 45 *att* uppdra åt landstingsstyrelsen att genomföra en samlad översyn av lokalresurserna vid Karolinska Universitetssjukhuset Solna
- 46 *att* uppdra åt landstingsstyrelsen att utreda konsekvenser av att ta i bruk respektive återställa tomställda och kontoriserade slutenvårdsplatser på Huddinge sjukhusområde samt hitta ersättningslokaler för nuvarande verksamheter
- 47 *att* anse uppdraget, från budget 2015, att-sats 23, Utreda försäljning av ett eller flera av de mindre sjukhusen, avrapporterat
- 48 *att* godkänna Karolinska Universitetssjukhusets hyreskontrakt för administrativa lokaler
- 49 *att* godkänna ianspråktagande år 2017 av reservering för att täcka framtida kostnader för omstrukturering i samband med framtidens hälso- och sjukvård
- 50 *att* fatta utredningsbeslut för de investeringsobjekt som framgår av beslutsbilaga Specificerade investeringar
- 51 *att* fatta inriktningsbeslut för de investeringsobjekt som framgår av beslutsbilaga Specificerade investeringar
- 52 *att* fatta genomförandebeslut för de investeringsobjekt som framgår av beslutsbilaga Specificerade investeringar
- 53 *att* avbryta projekt Roslagsbanan till Arlanda efter genomförd dokumentering under 2016
- 54 *att* avbryta projekt Spårväg Linje 4 efter genomförd dokumentering under 2016

SKRIVELSE
2016-05-23

LS 2016-0257

- 55 *att godkänna att styrelsen för Folk tandvården Stockholms län AB gör en prisjustering motsvarande en ökning av prislistan för 2016 med 2,5 procent från den 1 januari 2017*
- 56 *att i samband med behandling vid Skandionkliniken i Uppsala, utöver eventuell patientavgift, av patienter som är bosatta eller stadigvarande vistas i landstinget samt vid behov av närstående, ta ut en avgift om 100 kronor per dygn avseende vistelse på patienthotell, kost och hemresor (LS 2016-0541)*
- 57 *att godkänna takpriser för biljetter i Mälardalstaxan i enlighet med MÅLAB:s förslag (LS 2016-0636)*
- 58 *att godkänna att MÅLAB kan fastställa pris på tilläggsbiljetter för på- och avstigning vid Arlanda C utifrån aktuella villkor med infrastrukturförvaltaren A-Train (LS 2016-0636)*
- 59 *att godkänna att MÅLAB, i det fall MÅLAB:s ägare höjer priset på biljett med motsvarande geografisk giltighet, kan höja priset på biljett i Mälardalstaxan till samma nivå (LS 2016-0636)*
- 60 *att godkänna att MÅLAB, för tillkommande relationer som inte omfattas av bifogat förslag, kan fastställa priser för biljetter i enlighet med samma principer som för beslutade biljetter (LS 2016-0636)*

dels, under förutsättning av landstingsfullmäktiges beslut, för egen del besluta

- 61 *att uppdra åt landstingsdirektören att särredovisa ekonomin för SLL IT*
- 62 *att uppdra åt landstingsdirektören att ta fram säkrare kalkyler och tydliggöra projektet 3R i inriktning, omfattning och tid*

Landstingsrådsberedningens motivering

Den enskilde individen, patienten och resenären är utgångspunkten i Alliansens strävan att utveckla och modernisera hälso- och sjukvården och kollektivtrafiken i Stockholms län. Tillgänglighet, mångfald, valfrihet och hållbar tillväxt är viktiga ledord i det arbetet. Alliansen lägger nu fram sin elfte balanserade budget i följd för Stockholms läns landsting. Den starka ekonomi som Alliansen har lagt grunden för under det senaste decenniet möjliggör historiska investeringar och utvecklingsåtgärder inom vården,

SKRIVELSE
2016-05-23

LS 2016-0257

kollektivtrafiken och landstingets övriga verksamhetsområden. Målet är att främja en god hälsa för stockholmarna med en hälso- och sjukvård som är tillgänglig och håller hög kvalitet, samt att erbjuda en välutbyggd, trygg och pålitlig kollektivtrafik som får stockholmarnas vardag att fungera.

Tack vare en välskött ekonomi kan landstinget under 2017 tillföra större resurser än någonsin tidigare till investeringar i regionens framtida hälsa och tillväxt. Nya Karolinska Solna och Citybanan färdigställs och tas i drift under året, vilket kommer att ge en bättre hälso- och sjukvård och kollektivtrafik till stockholmarna. De svårast sjuka patienterna kommer att tas om hand om på Nya Karolinska Solna med högspecialiserad vård i en trygg och modern miljö som ger de bästa förutsättningarna för behandling. Samtidigt görs stora investeringar i länets övriga sjukhus. I kombination med att nya arbetssätt och modernare IT-stöd införs förverkligas framtidens hälso- och sjukvård över hela länet för att kunna ge ännu bättre vård till stockholmarna. När Citybanan öppnas får pendeltågsresenärerna tätare avgångar och det blir enklare att ta sig till och från jobbet, gymmet eller förskolan. Planeringen fortsätter för den största utbyggnaden av tunnelbanan sedan 1970-talet vilket möjliggör nästan 80 000 nya bostäder i regionen.

De visioner som blir verklighet under 2017 och framåt möjliggörs av att landstinget står på en stabil ekonomisk grund och fortsätter att ha noggrann kontroll över kostnaderna. Under Alliansens ledarskap har landstinget genomfört satsningar på nya sjukhus, ny teknik, medicinsk utveckling, höjda miljöambitioner och mycket annat. En återhållsamhet med kostnader i hela landstinget prioriteras av Alliansen för att kunna fortsätta med den viktiga utbyggnaden av hälso- och sjukvården och kollektivtrafiken. Prioriteringar krävs såväl inom verksamheter som i investeringar. Alliansens fokus ligger på kärnverksamheterna för att leverera bästa möjliga effekt för skattebetalarnas pengar. Landstinget behöver även ha en stark intäktgrund genom brukaravgifter för en långsiktigt hållbar finansiering. Därför har Alliansen och Miljöpartiet ingått en överenskommelse om kollektivtrafikens finansiering för framtidssatsningar på grön kollektivtrafik. Överenskommelsen innebär bland annat att tvärbanan till Kista börjar byggas 2017, att Citybanan öppnar och driftsätts som planerat, att Roslagsbanans utbyggnad fullföljs och att Spårväg city förlängs från Hamngatan till T-centralen. Priset justeras upp för såväl periodbiljetter som enkelbiljetter. Från och med den första januari 2017 försvinner zonsystemet och ett nytt enkelpris på enkelbiljetter införs. Syftet är att det ska bli enklare att resa så att fler därmed väljer att resa kollektivt.

Landstinget tillför även 2017 ökade resurser till såväl sjukvård och kollektivtrafik som övriga verksamhetsområden. Dessa ökade medel innebär dock inte minskade behov av smartare arbetssätt, prioriteringar inom verksamheterna och en effektivare användning av såväl nya som redan befintliga resurser. Den samlade kostnadsökningstakten för landstinget har tidigare varit högre än vad som är långsiktigt hållbart, men det målmedvetna arbete som har genomförts under Alliansens ledarskap för att minska kostnadsökningen har gett positiva resultat. Även i fortsättningen är det nödvändigt att vara vaksam och uppmärksam så att kostnaderna inte blir högre än vad landstingets ekonomi förmår att bära långsiktigt.

Stockholm är en attraktiv och konkurrenskraftig huvudstadsregion. Hit söker sig människor för att studera, starta företag och förverkliga sina drömmar. Här finns det både forskning, företagande och utbildningsmöjligheter. I Stockholm bor ungefär en femtedel av Sveriges befolkning och en fjärdedel av landets sysselsatta som tillsammans producerar en tredjedel av landets BNP. Stockholm sticker ut som en storstadsregion i världen där det finns många huvudkontor för såväl stora multinationella företag som mindre start up-företag. Tillväxten gynnas av en mycket väl utbyggd kollektivtrafik som ger upphov till en större arbetsmarknadsregion. Stockholms ställning som universitetsstad och förutsättningarna för forskning stärks ytterligare genom det unika life science-kluster som växer fram i nya Hagastaden, med Nya Karolinska Solna som dess nav. Dessutom har de senaste årens tillskott i kulturlivet bidragit till att göra Stockholm intressantare och attraktivare för såväl medborgare som turister. Alliansen bejakar Stockholmsregionens mångfald och de möjligheter det erbjuder för alla. Sammantaget kan regionen i dag erbjuda invånare och besökare mer än tidigare i form av kreativitet, utvecklingskraft, ett rikt nöjesliv och kultur. Och allt detta ramas in av en fantastisk natur, i mitten av den dynamiska Östersjöregionen.

Det parlamentariska läget i landstingsfullmäktige skapar ytterligare utmaningar i arbetet med att leda landstinget och ställer stora krav på det parlamentariska arbetet. Alliansen fortsätter att söka breda lösningar, inte minst inom organisationen av landstinget och i strategiskt viktiga frågor för Stockholmsregionen, såsom Sverigeförhandlingen. Det är både viktigt och önskvärt med enighet över blockgränserna i frågor som är långsiktigt viktiga för regionen för att få en bred samsyn kring landstingets prioriteringar i förhandlingar med stat och kommuner, för stockholmarnas

och regionens bästa. Det är viktigt att överenskommelser om politiska prioriteringar och ingångna avtal hedras av samtliga parter.

De senaste åren har det blivit allt mer påtagligt att Stockholms län är känsligt för beslut och skeenden i omvärlden. Stockholm har klarat de senaste årens ekonomiska utmaningar i Europa och internationella finansiella oro på ett bättre sätt än övriga riket och de två andra storstadsregionerna. Den tillväxt- och jobbskapande politik som Alliansregeringen förde gav också Stockholms läns landsting bättre förutsättningar. När politiken på nationell nivå skiftas till att höja skattetrycket för jobb och företag begränsas tillväxtpotentialerna i Stockholmsregionen, vilket påverkar hela landets ekonomi negativt. Den förhöjda hotnivån mot landet och säkerhetsläget i Sveriges närområde understryker vikten av att landstingets krisberedskap är god och att vi står redo att kunna hantera en särskild händelse. Hälso- och sjukvården spelar en central roll i det samlade samhällsansvaret vid en sådan situation. Oroligheter i omvärlden har även lett till att många människor är på flykt. Under 2015 tog Sverige emot cirka 163 000 asylsökande. Det är viktigt att landstingets åtaganden gentemot asylsökande och nya medborgare kan fullföljas och att landstingets resurser räcker till.

Den rödgröna regeringen för en politik som i stora delar missgynnar Stockholmsregionen genom bland annat kraftiga skattechöjningar som slår mot landstinget och drabbar stockholmarna. Ett försämrat jobbskatteavdrag, en höjd statlig inkomstskatt och ett försämrat ROT-avdrag innebär att många får det svårare att få hushållsekonomin att gå ihop. Det hämmar också Stockholm som arbetsmarknadsregion och leder till både färre jobb och färre arbetade timmar, vilket har en direkt påverkan på landstingets skatteintäkter. Världens högsta marginalskatter ger sämre förutsättningar för tillväxt och utveckling även för Stockholms läns landsting. Detta gäller inte minst de förändringar i utjämningsystemet som bidrar till att kostnaden för landstinget ökar från 855 miljoner kronor år 2015 till 2 726 miljoner kronor år 2020. Detta innebär ett ytterligare tryck på landstingets ekonomi i en period då stora investeringar genomförs. Sammantaget innebär regeringens förda och planerade politik att Stockholms läns landsting kommer att behöva göra än skarpare prioriteringar för att klara framtidens ekonomiska utmaningar.

Stockholmarna uppskattar att kunna välja mellan olika utförare inom hälso- och sjukvården, något som vi vill tillmötesgå. Stockholms läns landsting är därför en av Sveriges största uppdragsgivare åt privata aktörer inom välfärdssektorn. Valfriheten mellan privata och offentliga alternativ är

SKRIVELSE
2016-05-23

LS 2016-0257

en naturlig del av hälso- och sjukvården och utan dessa aktörer skulle det vara ytterst svårt för landstinget att klara av sitt uppdrag, samtidigt som viktig innovationskraft skulle gå förlorad. Den utredning som regeringen har initierat om vinstreglering har ett missriktat fokus på detaljreglering och vinstförbud, framför att främja en mångfald i välfärden, valfrihet för patienterna och en hög kvalitet hos utförarna. Regeringens misstänkliggörande av privata utförare inom hälso- och sjukvården skadar välfärdssektorn genom att skapa osäkerhet hos välfärdsföretagare som överväger att nyanställa, göra investeringar för högre kvalitet och expandera sin verksamhet. Alliansen anser att det är positivt om fler aktörer vill bidra till att utveckla vården. Vi fortsätter att arbeta för fler vårdgivare, inte färre. Patienter och personal ska få ökad valfrihet, inte minskad.

Bristen på bostäder hämmar Stockholms tillväxt och gör det svårare för landstinget att klara kompetensförsörjningen. Det är angeläget att alla kommuner i länet bidrar till att tillgodose behovet av nya bostäder. Det är också nödvändigt att staten tar sitt ansvar och genomför nödvändiga reformer av bostadsmarknaden och regelförenklingar som möjliggör snabbare planprocesser och frigör mer byggbar mark. Frånvaron av förslag från regeringen gör att bostadssituationen i Stockholmsregionen förvärras ytterligare.

För att Stockholmsregionen ska kunna stå stark i en internationell konkurrens om jobb och företagsetableringar måste det vara enkelt att ta sig till och från Stockholm. Det förutsätter goda flygförbindelser. Alliansen ser därför med oro på de otydliga besked som regeringen har lämnat om framtiden för Bromma flygplats. Både en utbyggnad av Arlanda och en långsiktig framtid för Bromma flygplats har en viktig strategisk roll för Stockholms och Sveriges framtida tillväxt och utveckling.

Alliansens budget innebär att verksamheterna även fortsatt får ytterligare resurser och skatten föreslås vara oförändrad även 2017. Under 2017 får hälso- och sjukvården ett tillskott på 3,2 miljarder kronor och kollektivtrafiken 0,8 miljarder kronor. Av trafikens tillskott utgörs cirka 0,6 miljarder kronor av ett utökat landstingsbidrag och cirka 250 miljoner kronor av en beräknad intäkt från en höjning av kollektivtrafiktaxan som höjs för alla biljettyper, motsvarande en höjning till 830 kronor för ett 30-dagarskort.

Landstinget befinner sig i en mycket händelserik fas. Framtidens hälso- och sjukvård håller på att bli verklighet och det pågår omfattande utbyggnader

SKRIVELSE
2016-05-23

LS 2016-0257

av spårtrafiken i länet. Samtidigt är det viktigt att ta hand om det vi redan har. Detta medför utmaningar för landstingets ekonomi och därför är det viktigare än någonsin att budgeten hålls och att ekonomin är i god ordning.

För att förbättra hälso- och sjukvården är det viktigt att eftersträva att patienter ges vård på rätt vårdnivå. Det kan innebära att vård som i dag bedrivs på både sjukhusen och i öppenvården utanför sjukhusen i framtiden bara ska bedrivas utanför sjukhusen. Vårdgivarna utanför sjukhusen är centrala i denna utveckling. Vårdvalen ska därför utvecklas och fler vårdval behöver tillkomma. Husläkarverksamhetens roll i primärvården behöver stärkas. Från och med 2016 gäller nya avtal med länets akutsjukhus. Dessa ska ges långsiktiga, stabila förutsättningar och stöd för att klara av de ekonomiska och verksamhetsmässiga målen. Med ett tydligare delegerat ansvar följer en tydligare uppföljning av uppdrag och den ekonomiska utvecklingen.

Den cancerplan som är beslutad ska fullföljas. I det korta perspektivet prioriteras en fungerande verksamhet med kontaktsjuksköterskor och individuella vårdplaner. Dessutom ska alla patienter som får en cancerdiagnos samtidigt få en patientansvarig läkare.

Hela hälso- och sjukvården ska arbeta hälsofrämjande. Detta ska tydligt framgå i alla avtal med vårdgivare. Alla vårdgivare ska identifiera och följa upp sina riskpatienter för att förebygga komplikationer och följsjukdomar. Bra bemötande, goda vårdmiljöer och måltider, samt ett kulturutbud tillhör också den hälsofrämjande vården.

Mot bakgrund av det stora behov som finns av stöd och behandling vid psykisk ohälsa, fokuserar utvecklingen av husläkarverksamheten under 2017 bland annat på psykisk hälsovård. Utvecklingen av behandling av psykisk ohälsa inom husläkarverksamheten fortsätter.

Som en av Sveriges största arbetsgivare inom hälso- och sjukvården är ett av landstingets viktigaste uppdrag att kunna attrahera, behålla och utveckla våra medarbetare. Medarbetarnas insatser, kompetens och resultat ska tydligt kopplas till löneutvecklingen. Förmåga att omsätta teoretisk och praktisk kunskap till nytta för verksamheten ska löna sig. För att utveckla arbetsorganisationen med inriktning på nya arbetsformer och teamarbete krävs en samordnad planering, samt att samtliga professioners arbetstider schemaläggs. Landstinget prioriterar arbetet med att avlasta framför allt läkare och sjuksköterskor, att göra hälso- och sjukvården mer effektiv, samt att skapa möjligheter för fler människor att komma in på arbetsmarknaden.

SKRIVELSE
2016-05-23

LS 2016-0257

Därför ska personalmixen inom hälso- och sjukvården kompletteras med exempelvis vårdnära administratörer, undersköterskor och vårdbiträden. För att trygga den långsiktiga kompetensförsörjningen behöver staten, i samråd med landstinget, se till att hälso- och sjukvårdsutbildningarnas genomförande, inriktning, kvalitet samt dimensionering motsvarar de behov landsting och regioner har som arbetsgivare och huvudmän för hälso- och sjukvården.

Stockholm ska gå i bräschen för e-hälsoutvecklingen i landet för att både patienter och vårdpersonal fullt ut ska kunna dra nytta av digitaliseringens möjligheter. Satsningarna på fler och smartare e-tjänster för både patienter och vårdpersonal har hög prioritet. Det ska vara enkelt och säkert att ha kontakt med vården via nätet. Det handlar bland annat om möjligheten att kunna läsa sin egen journalinformation via nätet och att samtliga vårdcentraler ska erbjuda direktbokning av besökstider. Satsningar på utbildning och stöd för patienter att använda digitala kontaktvägar genomförs. Landstinget genomför också en genomgripande modernisering av sjukvårdens IT-miljö, inklusive journalsystemen. Syftet är att fasa ut föråldrade eller dåligt fungerande IT-system som kan utgöra en säkerhetsrisk och skapa en stressande arbetsmiljö för personalen. E-tjänster, telefon- eller videokonsultation ska i framtiden bli en lika naturlig del av vårdutbudet som fysiska besök.

För att Stockholms läns landsting ska vara en modern och konkurrenskraftig forskningsregion behöver landstinget fördjupa och förstärka samarbetet med akademi, näringsliv och patientorganisationer. Vi behöver kraftsamla inom de forskningsområden där landstinget är ledande och kan nå internationell framgång. Dit hör till exempel program 4D som är en del i arbetet med att få forskningens resultat att snabbare komma både medarbetare och patienter till del för bättre prevention, behandling och bot. En ökad integration mellan forskning och utbildning är dessutom nödvändig och strategiskt viktig i hela universitetssjukvården.

Kollektivtrafiken knyter samman hela Stockholmsregionen. I takt med att fler människor vill bo och arbeta i vår region måste kollektivtrafiken byggas ut och förstärkas. Alliansen tar höjd för att bygga en mer robust kollektivtrafik genom att investera i utbyggd tunnelbana, uppgradera Röda linjen, förstärka och modernisera Roslagsbanan, bygga ut Tvärbanan mot Kista, samt driftsätta Citybanan. Detta ställer krav på en ansvarsfull hushållning av de resurser Stockholms läns landsting förvaltar. En utbyggd kapacitet för att minska trängseln står i fokus för många av de investeringar som landstinget tar höjd för.

Att ta till vara varje enskild skattekrona är fortsatt en bärande princip. För att uppnå detta måste insatserna mot fusk- och tjuvåkning förstärkas och fördjupas. Förnyade steg ska tas mot ökad trygghet och säkerhet i kollektivtrafiken.

Genom en ansvarsfull politik har resandet med kollektivtrafiken ökat och kan fortsätta att öka. Punktligheten har förbättrats och ska bli ännu bättre, också i den viktiga färdtjänstverksamhet som Stockholms läns landsting bedriver. Trivseln ska fortsätta att öka liksom andelen nöjda resenärer. Kollektivtrafiken har en aktiv roll i samhällsbygget. Tillsammans med bostadsbyggande och en växande arbetsmarknadsregion bidrar kollektivtrafiken till utveckling och tillväxt i Stockholmsregionen.

För att minska trängsel och främja en hållbar miljö är det viktigt att resandet med kollektivtrafik och cykel fortsätter att öka. Landstinget ska främja en god och hållbar utveckling i hela vårt län, där mångfalden och kontrasterna i storstadens, förortens, skärgårdens och landsbygdens livsmiljöer och näringsliv tas tillvara. Stockholms läns landsting ligger i framkant när det gäller miljö och hållbarhet. Det är också rimligt eftersom landstinget är en stor offentlig aktör. Under 2017 börjar ett nytt miljöprogram gälla. Programmet ska säkerställa att landstinget ligger i framkant även i fortsättningen, samt banar väg och inspirerar andra kommuner och landsting i deras miljöarbete.

Stockholmsregionen ska vara världsledande när det gäller att kombinera tillväxt och hållbar miljö. Under 2018 antas en ny regional utvecklingsplan. Stockholm är Europas snabbast växande storstadsregion och har höga poäng i internationella rankingar för såväl innovation, företagsklimat, tillväxt och miljö som livskvalitet. En hållbar region ska kunna fortsätta att växa utan växtvärk genom en aktiv regionplanering som motverkar trängsel och främjar bostadsbyggande, en god miljö, innovation, företagsamhet, mobilitet och en tillgänglig kultur av god kvalitet.

Den snabba befolkningstillväxten i regionen ökar behovet av att samlas kring gemensamma frågor och av en tydlig struktur för beslutsfattande inom regionen. Landstinget har påbörjat en process för att pröva frågan om att bilda region, där bland annat länets kommuner har fått möjlighet att yttra sig om en eventuell regionbildning.

Fri kultur som främjar upplevelser, möten, bildning och delaktighet är en del av en attraktiv storstadsregion. Den bidrar till att länet blir en bra plats

SKRIVELSE
2016-05-23

LS 2016-0257

att leva i och gör regionen intressant att besöka. Stockholms Konserthus har en central roll i detta sammanhang. Kulturlivet ska nå fler, bland annat genom ett fokus på barn och unga och genom kultur i vården.

Beslutsunderlag

Mål och budget för år 2017 och plan för åren

2018-2020 samt investeringsbudget för år 2017 och inriktningsnivåer för planåren 2018-2021 inklusive bilagor

Landstingsdirektörens planeringsunderlag 2017 den 21 mars 2016 (finns att tillgå på LSF Kansli)

Landstingsdirektörens planeringsunderlag 2017 den 24 april 2016 (finns att tillgå på LSF Kansli)

Ändring i specifika ägardirektiv för Ambulanssjukvården i Storstockholm AB, AISAB

Rekommendation om patientavgift vid Skandionkliniken. Enbart SKL:s skrivelse bifogas

Priser nya pendlarbiljetter enligt beslut i MÅLAB:s styrelse 160321. Enbart prisbilagan bifogas.

PM den 23 maj 2016 om beslutsbilagor specificerade investeringar till budget 2017 (bilagor finns att tillgå på LSF Kansli)

Torbjörn Rosdahl

Carl Rydingstam